

CRKVENO JEDINSTVO I VEKOVNI KANONSKI POREDAK

SAOPSTENJE ZA JAVNOST

Sa redovnog zasedanja Svetog arhijerejskog sabora Srpske Pravoslavne Crkve o drzanog u Beogradu, od 14. do 23. maja 2001. godine.

U Patrijarsijskom dvoru u Beogradu, pod predsednistvom Njegove Svetosti Patrijarha srpskog Pavla, odrzano je, od 14. do 23. maja 2001. godine, redovno zasedanje Svetog Arhijerejskog Sabora Srpske Pravoslavne Crkve. U radu Sabora uzeli su ucesca svi eparhijski arhijereji Srpske Pravoslavne Crkve.

Sabor je ulozio napor da sa najvecom pastirskom odgovornoscu sagleda ukupni zivot i misiju Srpske Pravoslavne Crkve na citavom njenom kanonskom podrucju, ukljucujuci, naravno, i sve njene eparhije u rasejanju, i da donese odgovarajuce odluke. Pritom je Sabor posebnu paznju posvetio crkvenom jedinstvu i vekovnom kanonskom poretku kako Pravoslavne Crkve u svetu, tako i Srpske Pravoslavne Crkve kao jedne od pomesnih autokefalnih Crkava, sa radoscu pozdravljajuci sve inicijative koje cuvaju i unapredjuju jedinstvo svetog Pravoslavlja, a sa zaloscu osudjujuci sve postupke koji narusavaju kanonski poredak i jedinstvo Crkve.

U tom okviru ponovo je potvrđeno da je jedino kanonski ispravno i za sve pravoslavne vernike korisno da se prevazilazjenje crkvenog raskola i vaspostavljanje crkvenog jedinstva u Makedoniji ostvari kroz najsiru crkvenu autonomiju tamosnjih eparhija pod kanonskim okriljem Srpske Pravoslavne Crkve. Takodje je data sugestija arhijerejima Srpske Pravoslavne Crkve u Severnoj i Juznoj Americi da se ubrza rad na dovršenju njenog zajednickog Ustava, kako bi, posle obnavljanja liturgijskog jedinstva, bilo vaspostavljeno i administrativno jedinstvo. Ukazano je i na teskoce i sporove u odnosima izmedju pojedinih

pomesnih Pravoslavnih Crkava, narocito u dijaspori, i izrazena volja da Srpska Pravoslavna Crkva, kao i uvek do sada, dosledno i nepristrasno ide putem sluzenja jedinstvu Pravoslavne Crkve i vernosti osvestanom svepravoslavnom kanonskom poretku. Stoga Sabor ponovo poziva organe drzavne vlasti u Republici Crnoj Gori da, pozivajuci se na demokratiju i ljudska prava, ne daju prakticnu podrsku paracrkvenoj organizaciji (samoproglasenoj "CPC"), sto je ravno manipulisanju verom u politicke svrhe, ugrozavajuci time identitet, prava, slobodu i imovinu vekovne Eparhije crnogorsko-primorske. Sabor zali i zbog neodmerenih kritika i napada od strane pojedinih grupa i poziva sve da postuju kanonske norme i neguju u sebi duh jedinstva, poverenja, trezvenosti i smirenja.

Sabor je pazljivo saslušao izvestaje o stanju u mnogim eparhijama Srpske Pravoslavne Crkve. Posebna paznja posvecena je izvestaju episkopa slavonskog Save i teskocama sa kojima se on susrece u obnovi njegove ratom opustosene eparhije.

Izuzetnu paznju Sabor je posvetio tragicnim zbivanjima na Kosovu i Metohiji i eskalaciji arbanaskog terorizma u oblasti Preseva, Medvedje i Bujanovca, kao i u Makedoniji. Sabor pozdravlja sve napore drzavnih organa Srbije i Savezne Republike Jugoslavije u pravcu mimog i pravednog resenja za sve ljude i narode na ovom podrucju i osudjuje svako nasilje, a pogotovu teror i zlocine albanskih paravojnih i teroristickih organizacija. Pored izbeglica iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine postoji i mnoštvo izbeglica sa Kosova i Metohije. Ne samo da se njihov povratak onemogucava, nego sa na Kosovo i u Metohiju naseljava i mnoštvo dosljaka iz Albanije, koji zauzimaju kuce i imanja proteranih Srba, i to u prisustvu medjunarodnih vojnih i policijskih snaga. Sabor poziva domacu i medjunarodnu javnost da ucini sve sto je moguće kako bi se obezbedio sto brzi povratak prognanima sa Kosova i Metohije i svim prognanicima i izbeglicama, i kako bi se zastitili njihovi domovi i imovina.

Sabor se zvanično obratio najvisim predstavnicima Srbije i Savezne Republike Jugoslavije sa zahtevom da se od pocetka iduce skolske godine, u skladu sa medjunarodnim konvencijama, demokratskim standardima u Evropi i svetu i demokratskim opredeljenjem nase drzave posle proslodisnjih politickih promena, postujuci pravo Crkve da decu i omladinu vaspitava u duhu vere, u sve prve razrede osnovnih i srednjih skola uvede redovna katihetska nastava, odnosno veronauka. Pritom se Sabor zalaze da se to pravo postuje i kada su u pitanju ostale istorijske crkvene i uopste verske zajednice, tradicionalno prisutne na nasem prostoru. U isto vreme Sabor pozdravlja cinjenicu da niko svestan i odgovoran vise ne spori potrebu prisustva i duhovno-prosvetiteljskog delanja Crkve u svim slojevima drustva i oblastima javnog zivota.

Sabor je pozdravio i blagoslovio delatnost "Covekoljublja", dobrotvornog fonda Srpske Pravoslavne Crkve, na pomaganju stotinama hiljada prognanika i socijalno ugrozenih lica.

U cilju unapredjenja crkvene prosvete i skolstva, obnavlja se rad Bogoslovije Sveta Tri Jerarha u manastiru Krki, u Dalmaciji. Sabor ocekuje da u vremenu privatizacije nadlezne sluzbe Srbije i Crne Gore, odnosno Savezne Republike Jugoslavije, sto skorije sprovedu proceduru vracanja nepravedno oduzete crkvene imovine. Sabor takodje budno prati i podstice nastavak radova na hramu Svetog Save na Vracaru. Sabor je odlucio da mosti svetog cara Urosa, prenete 1705. godine iz Nerodimlja na Kosovu u manastir Jazak na Fruskoj Gori, a 1942. zbog ustaskog nasilja iz Jaska u Beograd, ponovo budu vracene u manastir Jazak.

Sabor je osnovao budimljansko-niksicku eparhiju, sa sedistem u manastiru Djurdjevi Stupovi (Berane), odnosno u

Nikcicu, od delova istorijskih eparhija budimljansko-polimske i niksicke, a za administratora novoosnovane eparhije izabran je vikarni episkop budimljanski Joanikije (Micovic).

Sveti Arhijerejski Sinod u novom sazivu imace sledeci sastav: Patrijarh srpski Pavle, predsednik, i episkopi zvornicko-tuzlanski Vasilije, backi Irinej, timocki Justin i vranjski Pahomije, clanovi.

POSETA MINISTRA INOSTRANIH POSLOVA KANADE g. DZONA MANLIJA:

Dana 27. maja u posetu Kosovu i Metohiji, u manastir Gracanicu, stigao je ministar inostranih poslova Kanade g. DZon Manli. Docekao ga je Episkop rasko-prizrenski i kosovsko-metohijski g. Artemije, koji je sa njim proveo oko 45 minuta veoma korisnog razgovora za obe strane. Izrazeno je ubedjenje od strane episkopa Artemija da ce medjunarodna zajednica ispuniti svoje obaveze prema rezoluciji Saveta bezbednosti 1244 i time stvoriti normalne uslove za zivot svih etnickih zajednica na Kosovu i Metohiji. Bez povratka prognanih Srba i obezbedjivanja sigurnosti onima koji su ostali nema ni multietnickog Kosova i Metohije, a samim tim ni demokratije. To su ujedno i nasi preduslovi za eventualni izlazak na izbore. G. Manli je u razgovoru najvisje potencirao pitanje predstojecih novembarskih izbora. Po njemu, pitanje izlaska Srba na izbore je veoma vazno za srpsku zajednicu. Episkop Artemije ponovio je stav SNV KiM koji je ujedno i stav nase drzave, da bez normalizovanja zivota srpske zajednice na Kosovu i Metohiji, svaki dalji razgovor po pitanju izbora je izlisan.

Dr Rada Trajkovic je dodala da je Kosovo i Metohija danas centar nestabilnosti Balkana, na kome deluju mnoge teroristicke grupe sa ciljem da stvaraju krize na jugu Srbije i u Makedoniji, a medjunarodna zajednica nema odgovora na taj albanski ekstremizam. Od dolaska KFOR-a proterano je 250.000 Srba, 1.300 je ubijeno, isto toliko je kidnapovano, dok nam je preko 100 crkava i manastira poruseno.

Momcilo Trajkovic o razgovorima s predstavnicima Unmika

TRAGANJE ZA NESTALIM SRBIMA

BEOGRAD - Delegacija Savezne vlade, u kojoj su bili predsednik Saveznog komiteta za Kosovo i Metohiju Momcilo Trajkovic i savetnik predsednika SRJ Gradimir Nalic razgovarali su u petak u Pristini sa predstavnicima Unmika o kidnapovanim Srbima i onima koji se nalaze u zatvorima.

Trajkovic je u razgovoru za "Glas" rekao da je dogovoreno da se formira tim sastavljen od nasih i eksperata Unmika koji ce traziti kidnapovane. Od predstavnika Unmika trazili smo da se jasno i decidno izjasne o informaciji o postojanju privatnih zatvora i logora u kojima se nalaze nestali Srbi. Jedan od predstavnika Unmika rekao je da oni nemaju takvu informaciju, ali smo mi zahtevali da nam dostave pismeni odgovor i garanciju da takvih zatvora nema nigde na Kosovu i Metohiji. Clanovi nase delegacije predali su predstavnicima medjunarodne zajednice podatke o nestalima i zahtevali od njih da preduzmu mere za pronalazenje kidnapovanih, da zive oslobode, a ukoliko su ubijeni, da otkriju mesta gde su sahranjeni i omoguce da se u prisustvu nasih patologa i forenzicara izvrse ekshumacija i identifikacija. Trazeno je da se nasim strucnjacima dostave podaci o identifikovanim licima i kopije sudsko - patoloskih dosijea.

Predstavnici vlasti u Beogradu predlozili su i dogovor o reekshumaciji i transportu posmrtnih ostataka lica koja su identifikovana do mesta koja odrede clanovi njihovih porodica.

Dogovorili smo se o dinamici ekshumacije i identifikacije vise od 130 tela sahranjenih u Pristini, na Dragodanu. Takodje smo insistirali da se pokrenu krivicne radnje protiv svih lica za koje se sumnja da su pocinili ubistva - kaze Trajkovic.

Razgovori sa zatvorenima

Na sastanku je bilo reci i o Srbima koji se nalaze u zatvorima Unmika. Trajkovic kaze da su dobili podatke o svim Srbima i ostalim nealbancima koji se nalaze u zatvorima, a omoguceno im je da posete zatvor u Kosovskoj Mitrovici. - Razgovarao sam sa 19 zatvorenih Srba koji su veoma zapostavljeni. Insistirali smo da im se omoguce posete rodbine, prijem poste i da ostvare ostala prava. Drzava treba da im pomogne da imaju adekvatnu odbranu i da svi budu u zatvoru u severnom delu Kosovske Mitrovice.

Sveti arhijerejski Sinod Srpske Pravoslavne Crkve

SAOPSTENJE ZA JAVNOST

Na sednici svojoj od 23. maja 2001. godine, Sveti Arhijerejski Sinod Srpske Pravoslavne Crkve je posvetio duznu paznju istupanjima pojedinaca u kojima se srpski narod u Republici Srpskoj kvalifikuje kao fasistoidan. Sumnjamo da izjave ove vrste mogu dati pozitivan doprinos medjukonfesionalnim i medjureligijskim odnosima uopste, a poverenju i saradnji u Medjureligijskom vecu Bosne i Hercegovine posebno.

Srpska Pravoslavna Crkva uvek je osudjivala i osudjuje sve ono sto remeti harmoniju zivljenja medju ljudima razlicitog religijskog uverenja ili pak etnickog identiteta, ma od koga poticalo, i to je nebrojeno mnogo puta isticala i isticice.

Ponovo pozivamo, i ovom prilikom, na slogu, ljubav, mir, dostojanstvo i medjusobno uvazavanje medju svim narodima i ljudima u zemljama koje su nekada sacinjavale SFRJ. Tako ce se prevazici svi nesporazumi koji ih dele i razdvajaju.

ILI ZIVOT, ILI KOSTI

Duska Djinovica (39), Srbina iz Orahovca, elektricara, 17. jula 1998. presreli su na ulazu u Orahovac poznanici Albanci obuceni u OVK uniforme i - odveli. Duskaova dalja sudbina je nepoznata.

U dve recenice - drama. Duskov brat od strica Ranko Djinovic ne moze da prihvati da tako moze da nestane drag rodjak: "Rodjeni smo istog dana, zajedno slavili rodjendane."

Dobar covek: "Osvetlio je taj kraj. Dobrocinitelj. Toliko toga uradio bez nadoknade."

Otmica je kao kosmar: "Nevin covek. Sretnu ga bivsi susedi, poznate osobe i odvedu. I nikad niko nista ne preduzme."

Nada, ipak, tinja: "Ako Bog da, on je živ... Mislim, kako on dole obilazi nase kuće svesno do temelja. Slaze ciglu po ciglu. Podize polomljene krstace. Pali sveće u srušenim crkvama. Mislim, moramo se na kraju obradovati... Sresti. O drugom ishodu ne želim da razmišljam." Ranko Djinović je predsednik Udruženja porodica kidnapovanih i nestalih lica na Kosovu i Metohiji. Njegovo udruženje ima spisak od 1 300 lica slične sudbine.

Nedavno su protestovali pred Narodnom skupštinom Srbije. Odatle su ih poslali u vladu. I pre toga na desetine javnih protesta. "Kad ne bi izlazili, zaboravili bi nas. Dosad je preko 120 hiljada građana potpisalo nasu peticiju 'Ili život, ili kosti'. Predsednik Kostunica nas je primio tri puta. Protestujemo pred ambasadama zemalja NATO-a. 'Nasa nada - u vasim rukama' zove se ta akcija. Oni moraju nešto učiniti. Više od 200 kidnapera iz OVK normalno živi na Kosovu. Neki su u najvišoj vlasti. Neki u vodstvu partija", priča Djinović.

Varljive brojke

Statistika Međunarodnog crvenog krsta beleži 5 300 zahteva za traženje nestalih. Svaka temeljnija analiza ucinice ovaj broj relativnim. Recimo, u zbir ulaze i Albanci koji su bili ili su još u zatvorima po Srbiji. S druge strane, Fond za humanitarno pravo (FHP) utvrdio je da je 12. juna 1999, od dolaska Kfora, do kraja 2000. "nestalo pod nerazjasnjenim okolnostima ili oteto najmanje 932 nealbance" što je dvostruko veći broj od onog koji je poznat Crvenom krstu. Raseljavanje u paničnoj zurbu, mogućnost da su nestale citave porodice pa nema ko da prijavi, neočekivano velika neefikasnost vojnih i civilnih vlasti na Kosovu, nemogućnost objedinjavanja statistika i ujednačavanja metoda brojanja, čine svodjenje brojnog stanja u ovoj tragediji nemogućim.

Na primer, knjiga "Otmica i nestanci nealbance na Kosovu" (pripremila Ljiljana Bogdanović) Fonda za humanitarno pravo u uvodu ističe da "ne daju potpunu i najtačniju sliku o nestalim Srbima, Romima, Bosnjacima, Crnogorcima i pripadnicima Vojske Jugoslavije i policije. Izveštajem nisu obuhvaćeni slučajevi nestanka i otmica u 1998. godini, kao ni slučajevi posle dolaska Kfora koje FHP nije uspeo nezavisno da istraži."

Fond procenjuje da je u toku bombardovanja NATO-a "preko 1 500 Albanaca nestalo posle zatvaranja", a od dolaska Kfora 593 nealbance, uglavnom civila. Od toga je utvrđeno da je 257 tih lica hapsio OVK, a 336 ih je "nestalo pod nerazjasnjenim okolnostima". I paradoks: "Najveći broj nestanaka dogodio se u gradovima u kojima nije bilo, u vreme bombardovanja NATO-a, masovnijeg nasilja srpskih snaga prema albanskim civilima."

Da je na Kosovu na delu nešto drugo što se ne može svesti na kusnerovsku filozofiju o "visku emocija", "revansizmu zbog nasilja koja su Srbi pocinili nad Albancima" ili o "normalnoj pojavi posle promene vlasti" - pokazuje i činjenica da je "u drugoj polovini 1999. i 2000. godine nestalo preko 300 Albanaca. Ima indicija da je reč o političkim otmicama."

Uvid međunarodne administracije koja upravlja Kosovom u tokove albanskog društva je, očigledno, sasvim površan. Strateška odluka NATO-a da svoje ratne saveznike na terenu u vazдушnom ratu sa Vojskom Jugoslavije pretvori u Kosovski zaštitni korpus, postaje neresiv problem za Kfor i Unmik. Albanci su to pretvorili u pohvalu i pravo na amnestiju za sve što su učinili i što čine. Ono što zapadnjaci zovu "transparentnost", odnosno javnost rada, sustinski je strano društvu fišova, vlasti koja se zasniva na dogovoru moćnih porodica. Tako se pritisak Albanaca nad nezasticeanim Srbima, Muslimanima, Romima i ostalima, sada seli i na unutrašnje međualbanske obracune.

Cari politizacije

Ljiljana Bogdanović koja je radila za FHP (koji inače ima kancelariju u Pristini) u razgovoru za NIN opisuje stanje eufemizmom - "malo kriminalizovano društvo", da bi se u objašnjenju doslo do sustine da svedoci (svakako ne iz razloga rascvetale slobode) uglavnom ne prihvataju da govore o onom što su videli i što znaju. Ona priznaje i da je Unmik "malo neprilagodjena policija", jer kad krene da privede svedoka, "opkoljava zgradu, s puskama u rukama ulaze, svedoci beže kroz prozor". Tako rasvetljavanje sudbina stvarno nestalih ljudi u "malo neobičnoj simbiozi" drastičnih suprotnosti postaje nemoguće.

Predsednik Helsinskog komiteta za ljudska prava Sandžaka Sefko Alomerović znatno je odredjeniji u vezi s tim pitanjem. "Ja sam njima (Unmiku) na okruglom stolu Fonda povodom predstavljanja knjige 21. marta, na njihovu pricu da se neki slučajevi otetih politizuju, rekao da to, pre svih, međunarodna zajednica politizuje. Priznajete ovdje da za godinu i po dana ništa niste učinili, a onda poslije 5. oktobra pocinje da se radi na tome. Pa, šta je to nego politizacija?"

Ovaj NIN-ov sagovornik sa istom beskompromisnošću se svojevremeno sukobio sa srpskim vlastima zbog grubih kršenja ljudskih prava pocetkom devedesetih, u Sandžaku. "Tada su govorili da ja mrzim Srbe". Sad mu prigovaraju da radi za Srbe. "Smijesno", kaže. Očigledno da u javnim istupima i u izveštajima Helsinskog komiteta za Sandžak, Alomerović operise činjenicama koje direktno optužuju ljude dole, a i Unmik. "Oko 15 odsto kidnapovanih bilo je u tom trenutku u svojim vozilima. Na desetine kamiona je oteto. Oni sad spartaju Kosovom. To je valjan materijalni dokaz. Zasto ih ne zaustavljaju i ne provjere otkud sadašnjim vlasnicima ta vozila. Ali, oni ništa ne preduzimaju, ama bas - ništa."

Dokle idu razmere "nestvarne kosovske stvarnosti" pokazuje nemoc suda i Unmika da, u sudskom procesu jednom Srbinu oko Racka, izvrše vestacenje na licu mesta. Mestani Racka su dva puta najurili predstavnike nezavisnog suda zajedno sa naoružanim Unmikovim obezbedjenjem. Dogadjaj, osim što pokazuje koliko međunarodna organizacija stvarno kontrolise Kosovo, otvara i pitanje: zasto bi mestani Racka bili protiv utvrdjivanja istine o onom dogadjaju? Naprotiv, logično bi bilo da oni insistiraju da se istina o masakru u Racku utvrdi. (Da li bi se Vilijemu Vokeru dozvolilo da sprovede ovu istragu?)

Gradimir Nalic, savetnik predsebnika SRJ za ljudska prava, nastoji da se satav proces trazene nestalih lica - ubrza. Putovao je na Kosovo, trazi se podrška Komisije za ljudska prava Ujedinjenih nacija u Zenevi. "Blizu smo uspostavljanja saradnje Kforove jedinice za traganje za nestalim licima i savezne i republike policije", iznosi Nalic za NIN. "Zajednicka baza podataka bila bi vrlo vazan korak, a i aktiviranje oficira za vezu."

Savezne vlasti rade na priklucivanju nasih forenzicara (specijalista za sudsku medicinu) ekipama koje istrazuju masovne ili neobelezene grobnice. Dr Djordje Alempijevic sa Instituta za sudsku medicinu Medicinskog fakulteta u Beogradu vec je ucestvovao u istrazi na slucaju autobusa koji je naisao na podmetnutu minu kod Podujeva februara ove godine. "Porodicama je pri utvrdjivanju identiteta posmrtnih ostataka vrlo vazno da imaju 'svog' forenzicara kojem veruju", objasnjava za NIN znacaj ovog cina. "Tako uvereni u pouzdanost identiteta mogu da na dostojanstven nacin sahrane svoje nastradale."

Pogled iz Sandzaka

Nalazi forenzicara su vazni i u sudskom procesu, jer oni utvrdjuju kako je osoba umrla. Odnosno sto je u ovim istragama najvaznije, kako je ona ubijena. Medjunarodna komisija za nestala lica u bivsoj Jugoslaviji (ICMP) - osnovao je 1996. Bob Dol - koja ima laboratorije u Bosni i u Hrvatskoj, radi na uvodjenju Beograda u taj sistem. To donosi finansijsku pomoc.

Jer, iako to mogu da rade laboratorije u Beogradu i Novom Sadu, reagensi su skupi. A biti u ICMP omogucava i uporedjivanje podataka koje ima i jedna i druga strana - "pomeranje s mesta".

Gradimir Nalic pokusava da posreduje i u uspostavljanju veza izmedju srpskih i albanskih udruzenja porodica nestalih. Ni na javni poziv Udruzenja porodica kidnapovanih i nestalih lica iz decembra proslje godine Albanci nisu reagovali. "Vi dobro znate da vas je nase udruzenje u vise navrata pozivalo na dijalog i saradnju", pisao je Ranko Djinovic nabrajajuci sedam poziva preko znacajnih i nezavisnih posrednika. "Saberimo razlike u ime jednog cilja... Sigurni smo da cete se sloziti da je bolje zapoceti i bezuspesan razgovor nego li pokretati tocak netolerancije." Odgovora jos nema.

Pritisak medjunarodne zajednice da se oslobode Albanci zatvorenici iz srpskih zatvora i amnestije koje to prate, jos vise onespokojavaju rodbinu otetih Srba, Muslimana, Roma i ostalih. Ipak, zaista je pitanje da li bi se vise dobilo taktikom zatezanja. U stvari, tek uspostavljanjem reda i zakona na Kosovu proces rasvetljavanja sudbina nestalih lica mogao bi da se pokrene sa mrtve tacke. Ali, kosovsko drustvo je i za vlasti u SRJ i za Unmik "crna kutija".

Nase istrazivanje je pokazalo da je zasad jedino preko Sandzaka moguće zaviriti u kosovske odnose. Sefko Alomerovic kaze da je Helsinski komitet za Sandzak imao 152 aktivista na Kosovu sto je sad prepolovljeno, "ali su dobro rasporedjeni". Kod kuće u Novom Pazaru Alomerovic je za vreme bombardovanja pruzio utociste za 75 Albanaca. U toku rata je odlazio na Kosovo da pomogne.

Inace, veze Novog Pazara s Kosovom su intenzivne. Recimo, Sulejman Ugljanin, predsednik Bosnjackog nacionalnog vijeca Sandzaka (BNVS) "porijeklom je Albanac, zbog cega je dio Muslimana-Bosnjaka iz Sandzaka jos 1990. tvrdio da je on od samog pocetka vodio proalbansku, a ne bosnjacku politiku". I Rasim Ljajic je imao politicke veze sa Kosovom, a i pisao je komentare za "Zeri". SDA za Kosovo je u liku Numana Balica participirala u Tacijevoj vladi odmah posle bombardovanja.

Ipak, procena je Helsinskog komiteta iz leta 1999. "da se sada van Kosova nalazi preko 70 odsto Muslimana-Bosnjaka, racunajuci iseljene tokom ratnih sukoba 1998. i u proljece ove godine koji se nijesu vratili zbog nasilja koje sada vrši OVK". A posle dolaska Kfora "Kosovo je napustilo izmedju 40 i 45 hiljada Muslimana-Bosnjaka". Helsinski komitet sada belezi 72 nestala Muslimana i 487 Srba. Komitet ce uociti da su "u vecini slucajeva ubijeni i kidnapovani Muslimani-Bosnjaci za sve vrijeme ratnih sukoba bili izvan Kosova".

Cinizam kojim se trazi solidarnost od Bosnjaka u zataskavanju slucajeva otetih i kidnapovanih - prevazilazi mastu. U "najvisim politickim i vojnim organizacijama", njima koji traze svoje nestale, "obicno u formi savjeta" se kaze "da ne brukaju brazu po krvi i vjeri (Albance)" i prijavljuju slucajeve Kforu ili obavestavaju javnost. "Istu frazu su izrekli Hasim Taci i Agim Ceku rodbini kidnapovanih Muslimana-Bosnjaka iz Peci koji su uspjeli da dodju do njih."

Kulminacija je (valjda) bila kad je u leto 1999. kidnapovan hodza iz Sjenice DZevdet Dragalovcanin (42), "obucen u imamsku uniformu, tj. civilno odijelo i sa almedijom (imamska kapa) na glavi". Porodica je bezuspesno tragala za njim preko albanskih veza i Kfora, petnaest dana. Kad je oca otetog primio direktor pristinske medrese Naim Trnava, "odbio je svaku mogucnost da postoji veza OVK sa DZevdetovim nestankom jer to (Albanci) ne bi mogli uraditi svojoj braci po vjeri i krvi". Jos je tvrdio da bi hodza mogao biti ubijen samo "van teritorije Kosova" i to bi ga mogli "ubiti dusmani (Srbi)". Medjutim, sledeci obavestenja Helsinskog komiteta za Sandzak, otac je nasao les u mrtvacnici u Peci.

Sumorna pitanja

Komitet stavlja pod lupu revansizam za koji su neki funkcioneri medjunarodne zajednice na Kosovu pokazivali izvesna razumevanja. "U Bosni (u kojoj su izvršeni tezi i veci broj zlocina), izuzev u jednom nerazjasnjenom slucaju, nije zabiljezeno nijedno ubistvo i zlostavljanje iz osvete." Otmice i brojna "nestajanja lica" - kao i ubistva, unistavanje imovine i svetinja - svakako su vise od niza incidenata i osvete u besu:

"Postoje, takodje, indicije, ali i izjave (u formi upozorenja i savjeta) pojedinih upucenih i dobronamjernih Albanaca svojim prijateljima nealbanske nacionalnosti, iz koje se moze zakljuciti da se radi o zvanicnoj politici i praksi OVK i njenih politickih struktura."

Kako se problem nestalih i kidnapovanih lica nalazi u trouglu izmedju vlasti u Beogradu kojima je i pored konacno iskazane dobre volje i intenzivirane akcije prostor delovanja suzen, medjunarodnih snaga (Kfor, Unmik) koji ne zele da isteruju pravdu i nastave sa neba zapocetu borbu za ljudska prava sada zbog mogucnosti ugrozavanja sopstvene bezbednosti i albanskog drustva koje, kako god da ga opisemo ("malo kriminalizovano" ili "slabo transparentno"), ima iskljucivo negativan stav prema potrebi uspostavljanja bilo kakvih veza sa Srbima - cak i u obostranom interesu saradnje na trazanju nestalih lica. Porodicama nestalih ovde ostaje da cekaju bolju saradnju vlasti i medjunarodne administracije

na Kosovu.

Porodicama dole - da se nesto u politici albanske elite promeni. Ali, potpuno je ocigledno da su neke sanse zauvek propustene. "Svedoci i zrtve nezakonitog zatvaranja ukazuju da je bilo slucajeva u junu 1999. godine da su Kforu prijavljivali lokacije zatvora OVK i da tim povodom Kfor nista nije preduzeo." (FHP)

Svako objasnjenje tu zvuci, u najmanju ruku, cinicno. Kao sto je mucno nad tom tragedijom uzeti digitron i izracunati da se broj nestalih Albanaca (posle pustanja iz srpskih zatvora, a i bez sravnjivanja sa spiskom izbeglica sto Unmik nije hteo da ucini na zahtev savezne vlasti) od oko 3 000 ozbiljno spusta ka broju nestalih Srba, Muslimana i Roma na Kosovu (preko 1 500). Onda ta prosta proporcija (Albanci su na Kosovu devet desetina stanovnistva) pred medjunarodnu zajednicu, NATO i njihovu intervenciju objasnjenu moralnim razlozima i krsenjem ljudskih prava postavlja pitanje: koga je to na Kosovu trebalo zastititi? Naravno, da ovakvo pitanje u konkretnoj situaciji nista ne menja. Ucinjeno je ucinjeno. Ali ono bi bar moglo da podseti da posle toliko izlizanih fraza treba poceti odlucnije resavati te "zagonetke po Kosovu". Ako Sefko Alomerovic tvrdi da ima sedam slucajeva koji su toliko "jednostavni" da bi put do optuznice bio kratak i brz, onda bi Unmik i sudski organi mogli biti zainteresovani ili da pravdu sprovedu ili da skinu sumnju sa sebe. Svako drugacije ponasanje je politiziranje teskih porodicnih tragedija. A na to niko nema prava. To je tacka u kojoj bi se sve strane mogle odmah naci.

UVAZITE REALNOST

U dosijeima Unmikove specijalne jedinice za nestala lica nalaze se imena 3 400 ljudi (Srba, Albanaca i ostalih) o ciji se sudbini jos nista ne zna. Od dolaska na Kosovo, pre nesto vise od godinu dana, belgijski policajac sa iskustvom rada na pronalazenju nestalih Gido van Riler zatvorio je oko 450 slucajeva. U taj broj uracunato je i dvadesetak tela Srba isporucenih njihovim porodicama. Dvadesetak mrtvih i "nekoliko" pronadjenih zivih ljudi ucinak je koji ne daje mnogo nade porodicama kosovskih Srba od kojih se bar 1 300 jos vodi kao nestalo. Ipak, Van Riler odbacuje optuzbe na racun efikasnosti medjunarodne policije.

- Broj resenih slucajeva sporo se povecava ali ima napretka u radu policije, smatra Van Riler. - Morate biti iskreni: mi smo najmladja policija u svetu, sastavljena od pripadnika 53 nacije, a znamo da kriminala ima i tamo gde organizovana policija postoji stotinama godina.

U prvoj godini ili prve dve godine bavite se organizacionim poslovima. Obicno kazem da sam se od dolaska na duznost, pre nesto vise od godinu dana, trudio da kuhinju opremim svim neophodnim elementima da bih konacno mogao da pocnem da kuvam.

Rec je o procesu koji traje a koji se odvija u zemlji sa posleratnim traumama u kojoj je u jednom periodu vladalo jos i bezakonje. Ne mogu da govorim o Unmiku u celini ali se usudjujem da kazem da pre godinu i po dana nismo znali nista o nestalim licima a da sada imamo posebnu jedinicu, tim od 18 ljudi koji se bavi samo tim problemom.

Ipak, nestanci ljudi se, pred ocima Unmika desavaju neobicajeno cesto. Kako to objasnjavate?

- Poznato mi je da se broj nestalih Albanaca i Srba uvecao od dolaska Kfora ali to je zato jer mi sada istrazujemo i evidentiramo sve slucajeve: slucaj devojcice koja je juce pobegla od kuće, na primer, kao i slucajeve nestalih za vreme sukoba.

Podsecam da ste na Kosovu imali rat a potom taj nazovimo ga posleratni period. Od momenta kada je prestalo bombardovanje, imali ste pet meseci u kojima na Kosovu nije bilo policije, zakona, prava. Kriminal automatski raste. Zamislite sutra London u kome pet meseci nema policije i dobitete istu sliku.

Porodice nestalih Srba ukazuju da kidnaperi iz OVK ne samo da mirno setaju Kosovom, nego su neki sada na visokim polozajima ili pripadnici Kosovskog zastitnog korpusa?

- Bavim se nestalim osobama i moj zadatak je da ih nadjem - zive ili mrtve. Mi prikupljamo podatke i sastavljamo dosjee o nestalima. Onog trenutka kada, prikupljajuci informacije dodjemo do vaznih svedoka ili eventualno otkrijemo prekrsiocne, podaci se prosledjuju centralnoj istraznoj jedinici ili regionalnoj istraznoj jedinici. Istraga o ovim slucajevima, hapsenja i sudjenja ne ukljucuju nasu jedinicu.

Na racun vase policije cuju se i optuzbe da vas problemi Srba uopste nisu interesovali dok je na vlasti u Srbiji bio Milosevic. Hoce li se to sada promeniti?

- Od kada sam ja na celu odeljenja za nestala lica, nije bilo nijednog pokusaja da se sa nekog politickog nivoa utice na nas rad. Mi radimo za porodice, a brze rasvetljavamo sudbine onih za koje imamo vise dokaza.

Dakle, cinjenicu da ste do sada pronasli i identifikovali tela manje od dvadeset nestalih Srba, ne bi trebalo shvatiti kao politicki stav?

- To nema nikakve veze sa politikom. To je prosta realnost. Ako kazem da se oko 400 nestalih vratilo svojim porodicama, to znaci da je njihov nestanak prijavljen u ranoj fazi i da smo bili u situaciji da ih pronadjemo. Kada je rec o dvadesetak pronadjenih Srba (rec je o telima poginulih, prim. aut.) i tu je u pitanju veliki rad jer treba pronaci i identifikovati telo, uporediti sa podacima iz arhive, kontaktirati sa porodicom...

Zivih Srba pronasli ste svega nekoliko?

- Iskustvo mi govori da su ljudi nestali pre dve godine, zivi jos samo u nadama njihovih porodica. Takvu proslost ja ne mogu da izmenim ali mogu da pokudjam da pronadjem telo nastradalog jer je to za porodicu jako vazno. Proces oporavka prezivelih, dakle buducnost, ne moze da pocne dok mrtvi nisu sahranjeni. Nazalost, postoje ljudi na obe strane, nazivaju se advokatima a ja bih ih nazvao kriminalcima koji pothranjuju nade porodica navodnim informacijama o nestalima i na njihovim nadama zaraduju novac.

Ne pricaju samo advokati o privatnim zatvorima u kojima se drze Srbi za cije se oslobadjanje traže Albanci zatoceni u zatvorima u Srbiji?

- Vec godinu dana imam kontakte sa jugoslovenskim vlastima i sve vreme se u razgovorima pominju ljudi koji znaju za

privatne zatvore. I sve vreme ja trazim da mi se ti ljudi dovedu na razgovor. Medjutim, nikako da ih sretnem i posto je to tako, posto njihova svedocanstva znam na nivou price, usudjujem se da ne verujem u njih. S druge strane, mi ne negiramo tu mogucnost ali do sada smo proverili 120 lokacija na Kosovu koje su nam prijavljivane kao mesta gde se drze ljudi i nismo nasli nijedan privatni zatvor. Nedavno smo osnovali poseban odsek koji ce se baviti samo pitanjem privatnih zatvora.

I ovdasnje vlasti i vi govorite o poboljsanoj saradnji posle 5. oktobra. Jugoslovenska strana predlaze dalje povezivanje policijskih sluzbi za traganje za nestalima, forenzicara kao i baza podataka sa ove i one strane administrativne granice. Koliko je to realno?

- Na sastancima koje sam ovde imao, to se pominje kao glavna tema i ja se slazem. Glavni razlog insistiranja porodica da se u potragu ukljuce i ovdasnji eksperti je sto nam ocigledno niko zaista ne veruje. Mozda bismo morali da jasnije objasnimo ljudima kako radimo. Nemam nista protiv dolaska eksperata iz Srbije koji bi radili sa nama ali postoje diplomatske odluke koje ovome moraju da prethode a na koje ja, naravno, ne mogu uticati niti ih mogu menjati. Kada dve razlicite zemlje treba da rade zajedno, to nije prosta saradnja na nivou policija. Postoje protokoli koji se moraju slediti a oni se donose na nivou diplomatije.

Ipak se vracamo na uticaj politike?

- Policija radi za lokalne vlasti a lokalnu vlast cine politicari. Mi radimo u okvirima koje nam oni postave.

Protest clanova porodica otetih i nestalih sa Kosova i Metohije

ZAHTEVI UNMIK-u I KRITIKA NOVE VLASTI

Clanovi porodica otetih i nestalih sa Kosova i Metohije uputili su sa jucerasnjeg protesta u Beogradu novo pismo kancelariji Mirovne misije UN u Pristini u kojem se zahteva da se kidnapovani hitno oslobode, da se formiraju mesoviti ekspertske timovi za pronalazenje i identifikaciju zrtava i da se preduzmu efikasne mere za hvatanje i kaznjavanje albanskih zlocinaca. Protestu odrzanom na Trgu slobode pod geslom "Istinom cemo vas osloboditi" prisustvovali su predsednik parlamenta Srbije Dragan Marsicanin, narodni poslanik i predsednik Stranke srpskog jedinstva Borislav Pelevic i desetak poslanika. "Vrhunski je cinizam da se gospodari rata i zlocinci slobodno setaju Kosmetom, a da srpski narod u svojoj zemlji zivi kao u logorima", izjavio je predsednik Udruzenja

Ranko Djinic koji se obratio okupljenima pročitavši zahteve upucene UNMIK-u.

Ukazujuci kolika je odgovornost Kfora i UNMIK-a zbog albanskog genocida, Djinic je istakao da je od ukupno 1.300 ljudi, oko 80 odsto oteto i nestalo posle ulaska trupa Kfora juna 1999. godine.

Na jednocasovnom protestu su govorili i clanovi porodica nestalih, koji su, uz optuzbe protiv pasivnosti Kfora i UNMIK-a, kritikovali i novu vlast da se ponasa slicno bivsoj i ne cini nista da im pomogne.

NA KOSOVU I METOHIJI OTVOREN LOV NA LJUDE

Predsednik Udruzenja porodica kidnapovanih i nestalih Srba na Kosovu i Metohiji Ranko Djinic izjavio je juce da medjunarodna zajednica ne postuje rezoluciju 1244 Saveta bezbednosti, jer nije prihvatila odgovornost za sudbinu nealbanskog zivlja u juznoj srpskoj pokrajini.

Djinic je, na konferenciji za novinare, istakao da je od dolaska Kfora i UNMIK-a na Kosmetu "otvoren lov na ljude sa drugim imenom" od naoruzanih Albanaca u tzv. Oslobodilackoj vojsci Kosova, koja je kasnije legalizovana u Kosovski zastitni korpus.

On je najavio da ce se u petak, 25. maja, na Trgu Republike u Beogradu, u organizaciji Udruzenja, odrzati protestni skup pod nazivom "Istinom cemo vas osloboditi", s koga ce UNMIK-u biti upucen zahtev za rasvetljavanje sudbine vise od 1.300 kidnapovanih i nestalih na Kosovu i Metohiji.

Vladika hvostenski Atanasije rekao je da je, u naporima za pronalazenje najblizih, podrsku uputio patrijarh Pavle i Srpska pravoslavna crkva i naveo da patnje srpskog naroda na Kosovu i Metohiji poticu od pre 1999. godine. On je naveo primere sknavljenja grobova, silovanja, stradanja manastira i prebijanja monahinja koje su pocinili ekstremni Albanci. Dramski umetnik Danilo Lazovic pozvao je glumce, pisce, reditelje i druge javne licnosti da se pridruze skupu i pomognu da se oslobode kidnapovani.

Konferencija za novinare portparola Misije UN na Kosovu

UNMIK PODRZAVA POVRATAK SRBA NA KOSOVO

Sef civilne misije UNMIK-a na Kosovu Hans Hekerup uskoro dolazi u Beograd i planira da vlastima u Srbiji prenese poruku da kosovski Srbi treba da se vrata na Kosovo, upisu u biracke spiskove i ucestvuju na izborima zakazanim za 17. novembar, izjavila je Suzan Manuel, portparol misije UN na Kosovu.

Ona je na jucerasnjoj konferenciji za novinare podsetila da pravo ucesca na izborima imaju sve punoletne osobe koje su do januara 1998. godine zivele na teritoriji Kosova i Metohije i dodala da ce upisivanje u biracke spiskove poceti 30. jula i

trajace sest nedelja.

"Registracija ne obavezuje vec daje prvo na glasanje", pojasnila je ona i podvukla da ce "institucije formirane nakon izbora biti privremene" kao i da ce "skupstina imati pravo da donosi samo one zakone koji su u skladu sa Rezolucijom 1244".

Suzan Manuel je najavila da je, u skladu sa ustavnim okvirima za privremenu samoupravu koji je proglasio Hekerup, predvidjeno resavanje sudbine nestalih osoba i dodala da UNMIK nastoji da resi pitanje 4000 nestalih, "sto predstavlja veoma naporan i tezak zadatak".

"Na Kosovu postoji 1000 neidentifikovanih leševa zbog kojih ce UNMIK realizovati tehnicku saradnju sa institucijama koje za identifikaciju koriste DNK testove", rekla je Suzan Manuel.

Ona je obecala da ce Komisija za stanovanje i imovinu UNMIK-a, u saradnji sa beogradskim vlastima, resavati problem povratka imovine Srbima koji su pod pritiskom prodali kuce. Najavila je i saradnju sa najvisim carinskim i finansijskim organima i razgovore o sprecavanju dvostrukog oporezivanja i krijumcarenja.

"Duz administrativne granice Srbije i Kosova bice otvorena kancelarija za prikupljanje poreza a porez na promet naplacivace se na granicnim prelazima a ne u radnjama i trgovinama. Na taj nacin ce se prikupljati novac za budzet Kosova. Porez na dodatnu vrednost placace osobe cija je godisnja zarada visa od 200.000 maraka", istakla je portparol UNMIK-a.

Ona je rekla da je Hans Hekerup napravio paket mera za borbu protiv kriminala, koji, izmedju ostalog, ukljucuje i propis da sve naoružane osobe moraju da vrate oruzje do 1. juna ili ce morati da plate kaznu od 20.000 maraka, koja moze biti zamenjena kaznom od godinu dana zatvora. Drugi propis ima za cilj da utvrdi granicne prelaze i spreci prelazak ekstremista na Kosovo i sa Kosova, dok ce treci propis, o terorizmu, biti usvojen naredne nedelje.

Na pitanje novinara da li ce UNMIK obezbediti povratak Srba na Kosovo pre izbora, ona je odgovorila da njihov povratak ne treba da bude povezan sa izborima, ali je sadasnji trenutak ocenila kao "veoma nebezbednim" za to.

"Mi smo izuzetno zainteresovani za to da se Srbi vrate svojim ognjistima na Kosovu i Metohiji, ali moramo biti veoma oprezni u realizaciji nase ideje", podvukla je Suzan Manuel.

Na pitanje da li je UNMIK svoju odlucnu nameru da se Srbi vrate u svoje domove saopstio i Albancima, ona je odgovorila da se specijalni izaslanik visokog komesara za izbeglice Erik Moris sastao sa albanskim vodjama koji su izjavili da "treba da se vrate samo oni koji nisu ratni zlocinci".

Konferencija za novinare PDS-a

UNMIK I KFOR ZNAJU DA SU NEKI OD NESTALIH SRBA U LOGORIMA

Potpredsednik Pokreta za demokratsku Srbiju Slobodan Vuksanovic izjavio je juce da se, prema saznanjima te stranke, jedan broj nestalih Srba sa Kosova i Metohije nalazi u logorima u toj pokrajini i da to znaju i UNMIK i Kfor.

Vuksanovic je, na konferenciji za novinare, saopstio da je njegova stranka do tih saznanja "koja nisu potpuno proverena" dosla u razgovorima s rodbinom nestalih i njihovim advokatima i predozio da je razmena nestalih Srba za albanske teroriste "prihvatljiv predlog".

Drzavni organi moraju sto pre razgovarati sa medjunarodnom zajednicom o rasvetljavanju sudbine nestalih Srba i njihovom oslobadjanju, ukazao je Vuksanovic.

Predlog potpredsednika Vlade Srbije Nebojse Covica o stvaranju dva entiteta na Kosovu i Metohiji je, prema Vuksanovicevom misljenju, "dobra ideja" i "jedini nacin da se premosti ova situacija", a kasnije bi se, smatra, stvorile mogucnosti za dalje razgovore o buducnosti Pokrajine.

On je ukazao da je postepeni ulazak zdruzenih snaga bezbednosti u sektor "B" ispravna taktika, jer se na taj nacin smanjuje rizik od mogucih zrtava.

VAZNA JE INICIJATIVA

Predlog Nebojse Covica o etnickoj podeli Kosova i Metohije pored ostalog je i znak da nova vlast preuzima ofanzivnu politiku umesto ranije defanzive kada se reagovalo na tudje politicke akcije

Iako nije ni nov ni nepoznat, predlog Nebojse Covica, potpredsednika srpske vlade, o podeli Kosova i Metohije na etnicke celine, na neki nacin, iznenadio je sve koji su umesani u krizu u juznoj srpskoj pokrajini. Jedni se pitaju otkud bas sada takav predlog, drugi otkud da potekne bas od Nebojse Covica.

Zbog toga su i reakcije bile: to je zanimljivo, videcemo, ali i potpuno ignorisanje.

Sto se medjunarodne zajednice tice - predlog ce biti pazljivo proucen, buduci da im nedostaju svi elementi za zakljucivanje. Jasno je, medjutim, da se predlog o podeli na etnickom principu kosi sa njihovim osnovnim polazistem za Kosovo i Metohiju, a to je insistiranje na multietnicnosti. A ta multietnicnost moze biti realizovana i kroz nezavisno Kosovo, na sta zasad, mnogo toga ukazuje.

Povratak

Albanski politicki lideri zaokupljeni svojim visedecenijskim snom o nezavisnosti, u poslednje vreme i ne komentarisu bilo sta sto dolazi iz Beograda. Jednostavno, ponasaju se kao da se to odnosi na neku drugu teritoriju, uzdajuci se u medjunarodno prisustvo na putu ka ostvarenju svojih ciljeva.

Najvise odjeka bilo je na srpskoj politickoj sceni. Reagovale su stranke, udruzenja Srba sa Kosmeta, partijski i drzavni lideri. Najzesci u osudi Coviceve ideje o podeli teritorije Kosova i Metohije izmedju Srba i Albanaca, bile su stranke i lideri desne i leve orijentacije. Stranka srpskog jedinstva prva je ustala protiv bilo kakvog pominjanja podele Kosova i Metohije. To isto saopstili su i radikali, uz vec poznate kvalifikacije lidera DOS-a kao stranih placenika. I SPS se usprotivio, tvrdeci da se time anulira i ono sto su oni tokom desetogodisnje vladavine tamo ucinili. Zanimljivo je da je i Vuk Draskovic odbacio bilo kakvu mogucnost da se o tome razgovara.

Ono sto do juce se medju kosovskim Srbima nije smelo ni da se pomene, ovoga puta je naislo na relativno solidan odjek. Ocigledno da mitologija i ratobornost polako ustupa mesto realnosti i pragmatici. Ovoga puta i gracanicka grupa Srba na celu sa vladikom Artemijem i kosovskomitrovicka sa Oliverom Ivanovicem kao liderom, vrlo su ozbiljno shvatili inicijativu Nebojse Covica.

- Predlog je interesantan, ali sada nisam spreman da dam konacnu ocenu. Mislim da bi to zadovoljilo neke srpske zahteve, u tom smislu da se decentralizuje vlast na Kosovu, jer bismo u protivnom imali decentralizovanu Srbiju i vrlo centralizovano Kosovo, sto znaci majorizaciju Albanaca nad srpskom manjinom dole. To zaslujuje ozbiljnu paznju i detaljnu razradu da bi se izbegle eventualne nedoumice i zamke takvog nacina razmisljanja - kaze Oliver Ivanovic, predsednik IO SNV Kosovske Mitrovice.

Saradnja

Po misljenju Vuka Antonijevice, predsednika Skupstine SNV i poslanika u republickoj skupstini, kantonizacija bi bila najbolje resenje.

- Coviceva prica je cak i bolja - smatra on - kao prelazno resenje, jer ce omoguciti sigurnost Srba koji su dole ostali, a samim tim i pospesiti povratak onih koji su otisli. Predlog je dobar sto ukljucuje nasu vojsku i policiju u srpskom delu entiteta. To bi, takodje, moglo da spasi Rezoluciju 1244 i medjunarodnu mirovnu misiju. Albanci moraju da budu svesni da na nesreci jednog naroda ne mogu da grade svoju sreću.

Iako se politicki i licno ne slaze po mnogim pitanjima sa svojim zemljakom, Nenad Radosavljevic, predsednik opstine u Leposavici i jedan od vodećih ljudi u gracanickom SNV, takodje podrzava Covicev predlog.

- Nemam nista protiv toga da se o ovome razgovara, ali stalno ponavljam, to je moguće ostvariti samo uz saradnju sa medjunarodnom zajednicom. Ranija iskustva kada smo sve hteli sami i na silu, to nam dovoljno govore - kaze Radosavljevic.

Pritisak

Predsednik Saveznog komiteta zaduzenog za probleme Kosova i Metohije, Momcilo Trajkovic ima nesto drugacije misljenje.

- Prihvatom, ali samo kao jednu od opcija. I ne moze da se ide solo. Te ideje se na taj nacin ne saopstavaju. Nama prvo treba strategija, treba prvo da stabilizujemo narod, da omogucimo sigurnost i povratak Srba, pa onda da idemo dalje. Ostali lideri vladajućeg establismenta u Beogradu se uglavnom nisu decidirano izjasnjavali. Zbog toga je, zasad, ostalo nejasno da li je Coviceva inicijativa pojeđinacan istup coveka koji je proveo dosta vremena resavajući probleme Srba i Albanaca na jugu Srbije, a ocigledno je da u tome uspeva, ili je rec o sinhronizovanoj i odranije pripremanoj akciji srpskih vlasti.

Bez obzira na to, neke cinjenice su vidljive. Srpske vlasti su iz dugogodisnje politicke defanzive kada su najcesce odgovarale na tudje poteze i ideje, krenule u inicijativu. To znaci da na diplomatskom i ukupnom politickom planu treba vrsiti stalni pritisak idejama i predlozima za razresenje problema. Na taj nacin su i drugi primoravani da ucine nesto. Svaka ideja koja ima i zrno realnosti ne moze se tek tako odbaciti. Ako se ima u vidu da Nebojsa Covic uziva veliki ugled u zapadnim politickim krugovima za ono sto je do sada postigao na jugu Srbije, realno je ocekivati da ce se medjunarodna zajednica ubrzo pozabaviti predlogom Ni albanski politicari nece moci da jos dugo ostanu ravnodusni. Znajuci Covicevu upornost i dosadasnje iskustvo steceno u pregovorima sa Albancima i medjunarodnom zajednicom, o ovome ce biti jos reci u danima koji dolaze.

Srpski amandmani na ustavne okvire za privremenu samoupravu na Kosovu i Metohiji

ZA MULTIETNICKO, A NE NEZAVISNO KOSOVO

U procesu izrade nacrtu "Pravnih okvira za samoupravu na Kosovu", u zajednickoj grupi u kojoj su bili predstavnici medjunarodne zajednice, Albanaca, Srba i muslimana, bili su suprotstavljeni stavovi Srba da se dosledno postuju odredbe Rezolucije Saveta bezbednosti UN 1244 i da se ugrade u tekst nacrtu, kao i da se zastite prava Srba i manjinskih nacionalnih zajednica na Kosmetu, ali i da se omoguci povratak raseljenih na Kosmet. Bez toga, smatra nasa strana, nema multietnickog drustva na Kosmetu, niti procesa uspostavljanja poverenja i pomirenja medju nacionalnim zajednicama.

S druge strane, predstavnici Albanaca su zahtevali da u tekst nacrtu udju odredbe, koje formalno pominju Rezoluciju 1244, a sustinski vode stvaranju uslova za nezavisno Kosovo i legalizaciji tih nastojanja. Nazalost, izaslanik UN Hans Hekerup podlegao je pritiscima albanske strane i onih koje je podrzavao, pa je potpisao uredbu o "Ustavnim okvirima za privremenu samoupravu na Kosovu". Ovo nam je rekao Dusan Celic, sekretar ekspertskeog tima srpske delegacije u zajednickoj radnoj grupi za izradu nacrtu "Pravnih okvira za samoupravu na Kosovu".

Samo dva srpska amandmana

- Rad na izradi nacrtu dokumenta poceo je u martu, a nas ekspertske tim se ukljucio 11. aprila. Tada su i predstavnici medjunarodne zajednice bili za naziv "Pravni okviri za samoupravu na Kosovu". Srpska strana je prihvatila taj naziv kao kompromis, jer je Rezolucijom 1244 predvidjeno da se donese dokument pod nazivom "Privremeni pravno-politicki sporazum". Albanska strana je trazila da se dokument zove "Ustavni okviri". Gospodin Hans Hekerup je 30. aprila saopstio da ce se dokument zvati "Ustavni okviri za privremenu samoupravu na Kosovu". Zatim je rekao da ce se u dokumentu naci institucije kao sto su predsednik Kosova, da ce uci odredba o Kosovskom zastitnom korpusu, da ce se definisati sudski organi... Bio je to znak da je Hans Hekerup prihvatio kljucne zahteve albanske strane - kaze Dusan Celic.

Srpska strana je u pismenoj formi, podseca gospodin Celic, radnoj grupi dostavila 52 amandmana, sa obrazlozenjima. Te amandmane je na sednici radne grupe predstavio Aleksandar Simic, clan srpskog tima. Ovi amandmani predstavljaju konzistentnu celinu. Cilj je da se u dokument ugrade stavovi iz Rezolucije 1244 i da se oni u praksi primenjuju. Osnovni

pristup je da se, kako to Rezolucija nalaze, ocuva multietnicko Kosovo i da se zastite prava Srba i drugih manjinskih nacija. Na zalost, prihvacena su samo dva amandmana. Jedan je u potpunosti prihvacen. Trazilo se da se, u preambulu dokumenta unese stav da se Srbima i nealbancima raseljenicima garantuje povratak na Kosmet, a onima koji su tu ostali omoguci bezbedan zivot. Drugi zahtev je da se u Skupstini Kosova obezbedi posebna procedura odlucivanja kojom ce se zastititi prava manjinskih zajednica i on je - delimicno prihvacen.

U osnovne srpske zahteva, definisane amandmanima, spada ugradjivanje u tekst dokumenta odredbe Rezolucije 1244 - da je Kosovo deo teritorije SRJ. To je Hans Hekerup odbio, rekavsi da i samo pominjanje SRJ "iritira albansku stranu". Na to su predstavnici srpske strane uzvratili da Srbe vredja unosenje odredbe o Kosovskom zastitnom korpusu, koji je nelegalno nastao iz OVK i pod kojim su nad Srbima na Kosmetu, od dolaska KFOR, izvršena mnoga ubistva i otmice.

Vracanje majorizaciji

Prihvatanjem vecine zahteva albanske strane, dokument je, umesto da otvori proces pomirenja i poverenja i ocuvanja multietnicke zajednice, otvorio proces stvaranja nezavisnog Kosova, u kome se sprovodi majorizacija albanske nacionalne zajednice. Uvodjenjem funkcije predsednika Kosova, koji ima pravo predstavljanja Kosova, ostvaruje se klasicna drzavna funkcija. Davanje prava Vladi Kosova da obavlja spoljne poslove potvrđuje drzavnost Kosova, zaokruzen pravosudni sistem sa Ustavnim sudom takodje je klasicna kategorija drzavnosti.

Uopste, kako su to vec ocenile Savezna Vlada i Vlada Srbije, kao i predsednik SRJ dr Vojislav Kostunica, dokument "Ustavni okviri za privremenu samoupravu na Kosovu" ne pruza dovoljnu zastitu za Srbe na Kosmetu. U tom smislu, nuzno je da se amandmanima na dokument ili njegovim izmenama - daju Srbima i ostalim manjinskim narodima garancije da ce bezbedno ziveti na Kosmetu i to, u demokratskoj multietnickoj zajednici, u kojoj ce se postovati ljudska prava i prava svih nacionalnih zajednica.

Gospodin Hans Hekerup je "Ustavne okvire" doneo uredbom. To, podseca Dusan Celic, predvidja Rezolucija 1244. Ona dozvoljava da se uredbe specijalnog izaslanika UN menjaju i dopunjavaju. Tako nesto je vec cinjeno na Kosmetu. Hoce li gospodin Hans Hekerup preduzeti korake da se pomenuti dokument u potpunosti usaglasi sa Rezolucijom 1244, cime ce se otvoriti i pospesiti procesi pomirenja i poverenja na Kosmetu, ali i ostvariti uspeh misije UN na stvaranju multietnicke zajednice na Kosmetu, ostaje da se vidi. Srbi, pred opste izbore, traze da im se garantuje bezbedan zivot, povratak u zavicaj i ostvarenje prava koja proizilaze iz Rezolucije 1244.

Tekst nisu ni videli

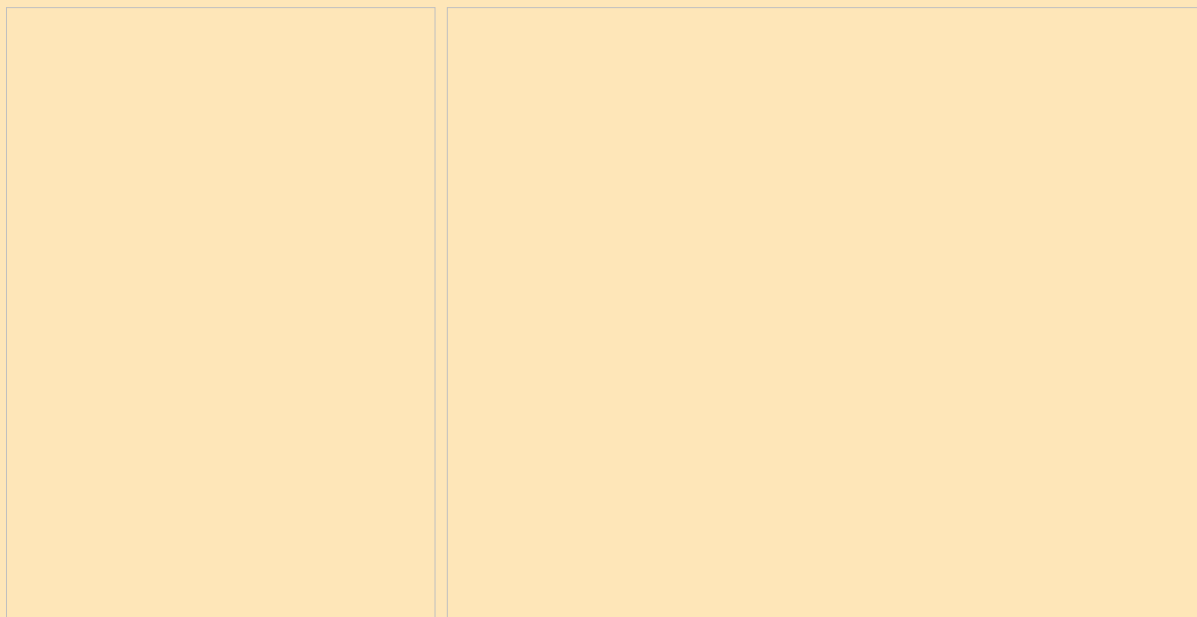
Na sednici Saveta bezbednosti UN, odrzanoj 9. maja, koja je, protivno pravilima i praksi, bila zatvorena, uvodno usmeno izlaganje podneo je Hans Hakerup. Clanovima Saveta, pri tom, nije ni podeljen predlog teksta "Ustavnih okvira za privremenu samoupravu na Kosovu i Metohiji". Uz to, srpska (jugoslovenska) strana nije dobila priliku da clanove SB upozna sa stavovima nase strane, odnosno sa srpskim amandmanima? "Nekome je ocito bilo u interesu da se clanovi SB, sa tekstom dokumenta upoznaju samo preko usmenog izlaganja Hansa Hakerupa. Jer, na taj nacin, bilo je kud i kamo lakse da se "proguraju" iskljucivo albanski zahtevi", kaze Dusan Celic.

"Ustupak" Srbima

Odredbama "Ustavnih okvira" predvidjeno je da se opsti izbori na Kosovu i Metohiji odrze po pravilima koja su vazila za lokalne iz 2.000. godine, a pod nadzorom i u organizaciji OEBS-a.

Predstavnik OEBS-a Dan Everts je izjavio da ce "Srbi, ovog puta, dobiti popust", jer ce se dozvoliti da glasaju i raseljenici sa Kosova i Metohije, koji borave u centralnoj Srbiji i u Crnoj Gori.

"Podsetio bih gospodina Evertsa da to nije nikakav ustupak Srbima, vec njihovo elementarno ljudsko pravo (da glasaju)", kaze Dusan Celic.

Sta je Direkcija za stambena i imovinska pitanja (HPD)?

Danas na Kosovu vecina ljudi ima probleme vezane za svojinska i imovinska prava, kako zbog bespravnog useljenja u imovinu, tako i zbog gubitka imovinskih prava usled diskriminacije. Kako bi se ispravile destruktivne posledice konflikta i diskriminacije, veoma je vazno uspostaviti jasnu proceduru koja ce regulisati stambena i imovinska pitanja. Ovo zahteva dosledan pravni okvir koji ce biti zasnovan na medjunarodno priznatim principima i standardima zastite ljudskih prava. UNMIK je 15. novembra 1999. godine doneo Uredbu br. 1999/23 o osnivanju Direkcije za stambena i imovinska pitanja (HPD). HPD ce regulisati stambena i imovinska pitanja na Kosovu i resavati sporove vezane za imovinu koja se koristi za stanovanje. Osnovni cilj HPD-a je stvaranje nepristrasnih i nezavisnih mehanizama za resavanje stambenih i imovinskih zahteva koristeći domace i medjunarodno znanje i iskustvo. HPD ce nastojati da resi zahteve kroz sporazum stranaka. Zahteve koji se ne mogu resiti sporazumom, bice prosledjeni Komisiji za resavanje stambenih i imovinskih zahteva (HPCC).

Rad HPD-a i HPCC -a regulisan je UNMIK-ovom Uredbom 2000/60.

Faze i registracije i obrade zahteva

Ako zelite da podnesete ili odgovorite na zahtev onda treba da postupite ovako:

- Zakazite intervju u regionalnoj kancelariji HPD-a ili sa mobilnim timom sto je pre moguće. Rok za podnosenje zahteva je 1. decembar 2001. godine.
- Zakazanog dana dodjite u HPD kancelariju i sa sobom ponesite pratecu dokumentaciju neophodnu za podnosenje zahteva. Kao alternativa, mobilni tim ce biti u vasoj blizini na dan intervjuja. Sluzbenik HPD-a ce obaviti intervju sa vama i objasnice vam celokupnu proceduru.
- Veoma je bitno, ako je moguće, da donesete originalna dokumenta. U protivnom od vas ce biti zatrazeno da objasnite zasto ne raspolazete sa originalnom dokumentacijom.
- Zahteve ce obraditi tim HPD-a za obradu zahteva. HPD tim ce zahteve razmotriti i pokusace da posreduju u njihovim resavanju.
- Zahtevi koji se ne mogu resiti posredovanjem bice prosledjeni Komisiji za stambene i imovinske zahteve koja ce doneti konacnu odluku.
- U slucaju da je neko nezadovoljan odlukom komisije, moze se podneti zahtev za ponovno razmatranje odluke.

Kancelarije HPD-a

5. juna 2000. HPD je otvorio svoju prvu kancelariju u Pristini, a kancelariju u Gnjilanu je otvorena 15. novembra. HPD ce uskoro otvoriti kancelariju u Mitrovici, zatim u Peci, Prizrenu, Podgorici i Beogradu. Svaka regionalna kancelarija ce imati svoj mobilni tim koji ce pruzati usluge HPD-a ljudima na selu.

Tacno vreme dolaska mobilnog tima unapred ce biti najavljeno.

Sta je komisija za stambene i imovinske zahteve (HPCC)?

Komisija za stambene i imovinske zahteve (HPCC) je osnovana istovremeno sa Direkcijom za stambena i imovinska pitanja (HPD) radi resavanja zahteva koji se ne mogu resavati sporazumno. Ovi zahtevi ce biti prosledjeni Komisiji od strane HPD-a. HPCC ce postupati kao nezavisno kvazi sudsko telo, sastavljeno od medjunarodnih i domacih clanova. Redovni sudovi nisu ovlasceni da primaju zahteve koji se odnose na imovinu koja služi za stanovanje, a koja je u nadleznosti HPCC-a.

Sta HPD moze uraditi za vas?

HPD je osnovan radi resavanja zahteva preko 100.000 ljudi koji imaju probleme vezane za imovinu koja služi za stanovanje, a koji se odnose na svojinu, stanarska prava ili zakoniti posed.

HPD ce moci da vam pomogne ukoliko se vasi imovinski problemi odnose na sledece slicajeve:

- Ako ste nosilac stanarskog prava, zakoniti drzalac ili vlasnik stana ili kuce pre 24. marta 1989. godine, ali ste izgubili to pravo usled diskriminacije.
- Ako ste izvršili kupoprodaju imovine izmedju 24. marta 1989. godine i 13. oktobra 1999. godine, ali niste mogli da legalizujete tu kupoprodaju overom u nadleznom sudu iz razloga sto je to zakonom bilo zabranjeno.
- Ako ste bili nosilac stanarskog prava, zakoniti drzalac ili vlasnik stana ili kuce pre 24. marta 1989. godine, a sada se neko bespravno uselio.
- Ako ste dobili obavestenje od HPD-a da je podnesen zahtev za vasu imovinu.

Medjutim, HPD nece biti u mogucnosti da vam pomogne ako se vasi imovinski problemi odnose na:

- poslovni prostor
- pokretnu imovinu kao sto su automobili, nameštaj, oprema.
- Unistenu ili ostecenu imovinu koja je sluzila za stanovanje, a vi zelite nadoknadu za stetu koja je pricinjena.
- Stan u drustvenom vlasnistvu koji vam je dodeljen odlukom posle 24. marta 1999. godine.

Radno vreme

ponedeljak - petak 09:00 - 16:00

Zakazani sastanci:

ponedeljak - petak 09:30 - 14:30

Za sve informacije molimo vas obratite se:

HPD Pristina
Ulica Goleska br 2

HPD Gnjilane
Zgrada „Binacka Morava“

HPD Mitrovica

tel. : + 381 38 54 9918

faks: (212) 936 81 13

E-mail: hpd@unchsZhotmail.com
administrator@hpdkosovo.org

Ulica Rada Popovic

tel.: +391 (0) 280 20 289

E-mail: hpd@unchsZhotmail.com
administrator@hpdkosovo.org

Fabrika „Sloga“

tel.: +381 28 30 137

E-mail: hpd@unchsZhotmail.com
administrator@hpdkosovo.org

Amerikanci crtaju podelu Kosova i Bosne

NOVA AMERICKA STRATEGIJA O MONOETNICKIM DRZAVAMA

PLAN o podeli Kosova nije potekao iz Beograda ili Pristine. Sema o preuredjenju juzne srpske pokrajine nastala je, razradila se i na kraju je nacelno usvojena 28. marta ove godine u glavnom gradu Amerike, Vasingtonu. Ostalo je samo da se plan sprovede u delo, da albanski i srpski politicari sto bezbolnije to predstave svojoj javnosti, i to je to - otkriva "Novostima" Orhan Dragas, cest gost raznih medjunarodnih simpozijuma, predsednik Saveta goranske nacionalne zajednice.

Plan o podeli Bosne i Kosova predstavnicima Pentagona, Forin ofisa, Bele kuce i CIA predstavili su 28. marta ove godine u Vasingtonu Henri Kisindzer, nekadasnji ministar spoljnih poslova SAD i jedno od najjemenitnijih imena svetske politike i lord Dejvid Oven, tvorac brojnih planova za resavanje kriza na Balkanu.

Jedini garant mira na Balkanu moze biti stvaranje malih, ekonomskih jakih, monoetnickih zajednica, receno je u uvodnom ekspezu.

Predstavljene su i mape koje je izradio cuveni "Institut za Balkanologiju", deo mocne nevladine organizacije "Strucni savet za istocnu Evropu". Kisindzer i Oven obrazlagali su plan: "Redecorating teritorys of Balcan".

PLAN A: Podela Kosova principom "kantonizacije" bez obzira na geografski položaj

PLAN B: Podela Kosova po principu "vecinskog stanovnistva" to jest juzni - albanski i severni - srpski deo.

Kao najveći problem pojavile su se dve regije - Gora na najjužnijem delu gde žive Goranci i Podujevo, na krajnjem severu, etnicki cistom albanskom delu.

Stigao je poziv Orhanu Dragasu, predstavniku Goranaca, da poseti Vasington. U restoranu "Foks" ("Lisica") cekao ga je Henri Kisidzzer. U rukama je drzao mape...

- Za nas je jedino prihvatljiv distrikt, kao u Brckom - rekao je Dragas.

- Bice toga - kratak je bio Kisindzer. - Sta mislite o planu?

- Tesko izvodljiv. Nisam siguran kako se to moze izvesti - bio je skeptican Dragas.

- Vi ste mlad covek - nasmejao se Kisindzer. - Vi znate da svaki plan u pocetku izgleda nerealan. Setite se samo Dejtona. Ko je u to verovao... Znate, mi samo zelimo dobro narodu - ostao je uporan Kisindzer.

Nekoliko dana kasnije u Vasington je stigao bugarski premijer Ivan Kostov.

- Bugari su bili apsolutno protiv plana - prenosi nam Dragas. - Na kraju, ipak, predsednik Bus uspeo je da ga ubedi da je to jedina sansa za ekonomski prosperitet regiona. Amerikanci sve pravdaju ekonomskim motivom. Kazu, niko nece da ulaze u nestabilne zemlje, u regione takozvanog visokog rizika.

U Vasingtonu su ubrzo stigli srpski premijer Zoran Djindjic a nesto kasnije i predsednik Jugoslavije Vojislav Kostunica.

Konacno, 18. maja, na medjunarodnoj konferenciji "Bezbednost u jugoistocnoj Evropi na pocetku XXI veka"

potpredsednik Vlade Srbije Nebojsa Covic predlozio je da se na Kosovu stvore dva entiteta - srpski i albanski, i tako pomiri istorijsko pravo Srba i etnicko pravo Albanaca na Kosovu.

Kosovo na dva dela? I to je to - sto bi rekao Henri Kisindzer. To je to. Ali, Henri gresi, nije prvi to predlozio. Uradili su to nasi - davno. Ali svetu to mozda sada odgovara.

"COSICEV PLAN"

Ideja o podeli Kosova stara je vise od jednu deceniju. U memoarima Borisava Jovica pise da je na ideju o "razgrančenju s Hrvatima i Siptarima" dosao Dobrica Cosic, jos 11. septembra 1990. godine.

Ekspert za prostorno planiranje Branislav Krstic dve godine kasnije prvi daje svoje mape, kako bi se podela mogla izvršiti (veoma slicno americkom predlogu). - Nesto kasnije (1996) i predsednik SANU Aleksandar Despic iznosi svoj stav o podeli Kosova.

"RAZMENA TERITORIJA"

Konferencija o "mogucem redefinisaniu i teritorijalnom razgrančenju Srba i Albanaca na Kosovu", odrzace se u Varsavi od 11. juna, u organizaciji poznate nevladine organizacije "Gradjanske alijanse za istocnu Evropu".

Kao "radni zadatak" Savetu goranske nacionalne zajednice dostavljen je predlog za takozvanu "razmenu teritorija izmedju Goranaca i Albanaca", odnosno, kako kaze Orhan Dragas, resavanju pitanja Gore i Podujeva, u ovom trenutku dve najspornije oblasti na Kosovu.

- Podelu Kosova mi gledamo kao realnost, ali takve razmene teritorija ne mogu doci u obzir - prica Dragas.

- Niti ja, niti bilo ko drugi, ne moze premestiti citavu regiju s grobovima predaka, uspomnama, imanijima.

"NEOPHODAN KOMPROMIS"

Plan o podeli Kosova, koji je obnarodovao Nebojsa Covic, Srbi i Albanci docekali su svako sa svojim vidjenjem i predlozima.

Covic: - Bezanje od kompromisa produzava rat u kome ce sasvim izvesno gubiti obe strane.

Djindjic: - O planu se mora ozbiljno razgovarati.

M. Trajkovic: -Mora se usaglasiti jasna drzavna strategija po tom pitanju.

Adem Demaci, bivsi politicki predstavnik OVK. - Albanci iz ovoga treba da izvuku "veoma zrele pouke".

Aljos Gasi, sekretar Demokratskog saveza Kosovalbrahima Rugove:

- Predlog ima za cilj da destabilizuje stanje u ionako nemirnom regionu.

RUGOVA: KOSOVO MORA BITI PRIZNATO KAO NEZAVISNA DRZAVA

Bec - Lider Demokratskog saveza Kosova (DSK) Ibrahim Rugova rekao je da i dalje insistira na nezavisnosti ove pokrajine. "Insistiram da Kosovo, sto je pre moguće, bude priznato kao nezavisna drzava. Tada bi se citav region smirio, iako medjunarodna zajednica ima drugi stav", rekao je on beckom dnevniku Kurir od petka.

Sef Misije UN na Kosovu Hans Heckerup je u izjavi istom listu, na pitanje o buducem statusu Kosova, odbio da se izjasni, rekavši jedino da to ne spada u njegove nadležnosti.

Rugova je izrazio uverenje da se srpske vlasti vise nikada neće vratiti na Kosovo. "To je proslost, a sta pojedine osobe u Beogradu o tome misle, uopste me ne zanima", kazao je. Na pitanje da li srpske izbeglice mogu da se vrate na Kosovo, lider Albanaca je rekao da je "zainteresovan da poboljša uslove zivota onih Srba koji se već nalaze u pokrajini". Rugova je, takodje, rekao da osudjuje nasilje u Makedoniji, ali je dodao da tamosnja vlada mora da napreduje u resavanju problema Albanaca. Heckerup je upozorio da od stanja na Kosovu zavisi stabilnost citavog regiona. On je rekao da njegovim predlogom ustavnog okvira za Kosovo nisu zadovoljni ni Albanci ni Srbi. "Albanci smatraju da taj predlog ne ide dovoljno daleko, jer je njihov cilj nezavisnost. Sa druge strane, Srbi ocenjuju da on ide predaleko, ali nisu najavili da će bojkotovati izbore", kazao je Heckerup.

Vlada Srbije uputila Skupstini Predlog zakljucaka o Kosovu i Metohiji

USTAVNI OKVIR NE STITI PRAVA SRBA NA KOSOVU I METOHIJI

Vlada Republike Srbije uputila je juce Skupstini predlog zakljucaka u vezi sa proglasenjem Ustavnih okvira za privremenu samoupravu na Kosovu i Metohiji i najavljenim izborima, koje će poslanici razmotriti sutra, na sesto, vanrednoj, sednici Skupstine.

- U zakljucima koji su ponudjeni parlamentu na usvajanje, istice se da Ustavni okvir za privremenu samoupravu ne predstavlja dobru osnovu za zastitu sloboda prava Srba i drugih etnickih zajednica, i predlaze specijalnom predstavniku generalnog sekretara UN da preispita mogucnost revizije dokumenta. Od organa i predstavnika medjunarodne zajednice zahteva se striktno postovanje Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti, kao i puna zastita srpskog naroda i drugih nealbanskih etnickih zajednica na Kosovu i Metohiji i insistira na osiguranju bezbednog povratka svih prognanih i raseljenih, rasvetljavanju sudbine kidnapovanih i nestalih i garantovanju bezbednosti svih stanovnika Kosova i Metohije. Vlada je predlozila i da se zahteva zaključenje sporazuma sa SRJ o statusu misije UNMIK-a i Kfora na Kosmetu, kao i da pre izlaska na izbore Srbi na Kosmetu zahtevaju da civilne i vojne vlasti sacine program povratka izgnanih i da se njegovom hitnom realizacijom garantuje bezbednost za sve gradjane.

U predlogu zakljucaka takodje se navodi da nadležni drzavni organi treba da saradjuju sa UNMIK-om i OEBS-om u registraciji biraca, raseljenih i prognanih lica za izbore na Kosovu i Metohiji, kao i da će se preduzeti konkretne mere za ostvarivanje funkcija nadležnih organa na Kosmetu, narocito u domenu poreza, carina i razmena robe. Predvidjeno je i da nadležni drzavni organi dogovore i definisu organizaciju Saveznog komiteta za Kosovo i Metohiju i osnovne strategije za resavanje krize u ovoj pokrajini, kao i nacin njihovog sprovođenja.

„NJIMA JE POTREBNJE“

To je rekla udovica Vidojka Jevericic iz Arilja, dajuci svoj prilog od prodatog jareta za stradale sa Kosova.

Starica Vidojka zivi sama gajeci tri koze i svake godine za Uskrs poklanja manastiru ili crkvi jedno jare..

Prilog ove sirote vernice velik je, velik kao kuca je. Njeno veliko srce puno je ljubavi i razumevanja prema svojoj napacenoj braci sa Kosova.

Hvala joj.

***Odbor za humanitarnu i medicinsku pomoc Glasa Kosova i Metohije
Doc. dr Dobrila Mandic***

KFOR ne zeli da iritira Albance **ZABRANJENA CRKVENA ZVONA**

Kosovska Mitrovica, 27. maj.- Svestenik Velimir Stojanovic, koji zivi sa porodicom u porti srpske pravoslavne crkve Sveti Sava u juznom delu Kosovske mitrovice rekao je da su grcki vojnici, koji stite ovu svetinju, zabranili koriscenje crkvenih zvona.

„Predstavnici KFOR-a uveli su ovu zavranu uz objasnjenje da pravoslavna crkvena zvona iritiraju Albance," kaze otac Velimir.

„Poslednji put zvona su se cula na Vaskrs, 15. aprila ove godine.“
